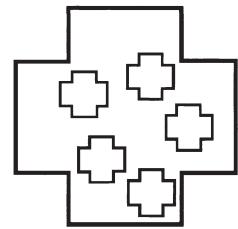

Menighetsblad for Sør-Aurdal

Nr. 4 - Desember 2018 e. Kr. - 74 årgang

Julekrybba på kirkekontoret, laget av Tore Bergli

En julekrybbe er en fremstilling av Jesu fødsel med figurer av Den hellige familie og ofte med et stort antall andre figurer.

Julekrybben viser vanligvis Jesus liggende i en krybbe, Josef og Maria i en stall. Det er gjerne også en okse og et esel i stallen jfr julesangen Et barn er født i Betlehem: «oksen der og asen stod» Krybben har som regel også figurer av hyrder og sauer, engler og av Betlehemsstjernen. De tre vise menn med deres kameler ble vanligvis satt inn i krybben på De hellige tre kongers fest tretten dager etter juledag.

Den gjengse fortelling om julekrybbens tilblivelse, setter dette til år 1223. Da besluttet Frans av Assisi at han ville gjøre Kristi fødsel mer nærværende for alminnelige mennesker. I landsbyen

Greccio i Italia fortalte han en god venn at han ønsket å gjøre i stand noe «til minne om spedbarnet som ble født i Betlehem og vise hvordan det ble lagt i en krybbe med halm, mellom et esel og en okse. Jeg vil gjerne se alt dette med egne øyne. Frans fikk sitt ønske oppfylt, og heretter ble krybben utstilt overalt hvor fransiskanerbrødrene kom.

Selv om det er Frans av Assisi som har fått æren for å ha oppfunnet den tredimensjonale Betlehemsscenen, viser eldre tegninger og malerier at dette likevel ikke var første gang. Frans' krybbespill i Greccio i Italia i 1223 gjorde et særlig inntrykk blant annet ved sin bruk av levende dyr.

Kilde: Wikipedia

Den norske kyrkja i Sør-Aurdal

SØR-AURDAL KYRKJEKONTOR

Tingvollbakkin 15, 2930 Bagn
e-post: post.sor-aurdal@kirken.no
Opningstid: tysdag - torsdag kl. 09.00-15.00
Nettside: kirken.no/sor-aurdal
Følg oss på Facebook og Instagram: [kirkene_i_Sor-Aurdal](#)

Kyrkjevevjerje: Liv Barbro Strømme Veimodet,
tlf 61 34 85 80. mobiltelefon: 416 74 669.

Kontorfullmektig: Toril Grønhaug,
tlf 61 34 85 82 tysdag, onsdag, torsdag.

Organist: Anders Løberg, tlf 901 02 180.

Trusopplæringsmedarbeidar:

Helena Wright, tlf 951 78 041 (permisjon)

BAGN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Soknerådsleiar: Mikael Dølven, tlf 913 34 971

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokkar: Oddleiv Juvkam, tlf 958 80 585

LEIRSKOGEN SOKN

Sokneprest/vikar: Tore Samuelsen,
tlf 613 46 038/480 90 970

e-post: audu@online.no

Soknerådsleiar: Robert Dalen, tlf 948 06 582

Kyrkjetenar og klokkar: Tore Trædal,
tlf 613 46 038/480 90 970

REINLI SOKN

Sokneprest/vikar: Tore Samuelsen, tlf 613 46 038/480 90 970

e-post: audu@online.no

Soknerådsleiar: Marianne Haldis Jensen,
tlf 406 44 910

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokkar og belgdragar: Marianne Haldis Jensen,
tlf 406 44 910

HEDALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Inger Olea Digene tlf 959 08 806

Kirketjener: Knut Erik Digene, tlf 977 49 013

Klokker: Frivillig tjeneste

BEGNADALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Gerd Elin Damslora
tlf 995 31 865

Kirketjener: Geir Ingar Bølviken, tlf 414 96 824

Klokker: Frivillig tjeneste

PRESTENS PENN

Juleandakt 2018

Det var mye mørke som omgav Jesu fødsel.

Et folk var okkupert av en fremmed hersker, ei ung mor som ennå ikke var gift, ei lang reise like før fødselen, og natt over stallen der barnet ble født.

Fødselsfortellingen skinner likevel som en dyrebar skatt og er noe som mennesker fester sitt håp og sin tro til.

Julebudskapet vil oss noe! Det vil ha oss til å stole på at nåde og sannhet finnes. Det vil at vi skal lite på at det finnes en Gud, en kraft som aldri gir opp kampen for det gode. Som ikke gir opp troen på kjærlighetens muligheter.

Det barneansiktet som lyste mot Maria og Josef er fremdeles tegn på at Guds lys er kommet nær oss og at mørket ikke kan overvinne Kristi lys. Hans kjærlige lys holder oss fast i sannhet, trøst og håp.

Det som ble til i ham, var liv, og livet var menneskenes lys.

Forunderlig og vakkert formidles det store og sanne i at lyset skinner i mørket og at mørket ikke har overvunnet det. Det sanne lys som lyser for hvert menneske, er kommet til verden. Full av nåde og sannhet. Og fred.

Dette er en julefred uten virkelighetsflukt. En jul der vi tenner våre lys i trassig tro på det sanne lyset. Lyset som gir oss mot til å kjempe og aldri slutte å stå opp for det som er rett og godt.

En velsignet julehøytid!
Biskop Solveig Fiske

Smått og stort

Salmen «Barn Jesus i en krybbe lå» er skrevet av den danske dikteren og eventyrfortelleren H.C. Andersen i 1832. Vi finner den i Norsk Salmebok (NoS) fra 2013 som nummer 45. Melodien er ved Niels W. Gade fra 1859.

**Barn Jesus i en krybbe lå, skjønt himlen var hans eie.
Hans pute her ble høy og strå, mørkt var det om hans leie.
Men stjernen over huset stod, og oxen kysset barnets fot.
Halleluja, halleluja, barn Jesus!**

Tore prest utvider sitt vikariat

Vår streben etter å få ny fast prest til den 50% ledige prestestillingen i Sør-Aurdal har ikke lyktes. Ved sist utlysning var det en søker, men han var dessverre ikke ferdig utdannet og kan derfor ikke ansettes. Men vi kan med glede melde at Tore prest fortsetter sitt vikariat, nå frem til 1/7-2019. Vi er veldig glade og takknemlige for dette. Tore prest er godt likt og har nå blitt godt kjent i våre sokn. Tore vil ha fri i desember, men er tilbake igjen fra 14. januar.

Søppel ved kirkegårdene:

Kirkegårdene våre er gjerne naboer til bønder som har jorder inntil kirkegården. Ved flere av kirkegårdene våre oppdages det til stadighet at det kastes gamle blomster med og uten potter over gjerdet. Dette får bonden så problemer med når de skal ut med sine maskiner. Ved alle kirkegårder er det plassert ut søppelkasser og/eller containere – det er her alt avfall fra kirkegården skal! Der det er tydelig lagt opp til kompost der skal BARE blomster og jord, ikke plast eller annet avfall! Vi ber om at alle er hensynsfulle, tar hensyn til naboer og kaster gamle planter og søppel på anvist plass!

Viktig informasjon om invitasjon til aktiviteter i kirken

I alle år har vi invitert hele årsskullet når vi inviterer til aktiviteter i trosopplæringen i Sør-Aurdal. Dette for å gi tilbudet til alle, uansett medlemskap i kirken. På grunn av den nye personvernlova har vi nå kun anledning til å invitere de som er medlem i Den norske kirken.

Dersom du vet om noen som ikke får invitasjon, men har lyst til å være med, så ta kontakt med oss på kirkekontoret eller direkte med de som driver med trosopplæringen i ditt sokn.

Vi vil forsøke å informere om alle aktivitetene, på nettsiden, på facebook og på bygdesidene.

Et barn er født

Dåpen har lang tradisjon i landet vårt og dåpsdagen er for mange en viktig feiring av barnet. Dåp handler om tradisjon, tilhørighet og tro.

I mange år har kirken fått fødselsmeldinger fra Folkeregisteret når medlemmer i Den norske kirke har fått barn. På den måten har det vært lett for menigheten å kontakte de nybakte foreldrene og invitere til dåp og samtidig informere om kirkens tilbud til baby og småbarnsforeldre. Men det var det dessverre slutt på 1. oktober i år.

Vi ønsker å gjøre det så lett vint som mulig for dere å bestille dåp i kirken, men vi må altså be om at dere tar kontakt med oss og forteller at dere er blitt foreldre!

Les mer om dåp på nettsiden vår: www.kirken.no/sor-aurdal velg Dåp i menyen øverst.

(Dette er en informasjon vi med jevne mellomrom vil skrive noe om i bladet – siden dette er nytt)

**Hver sorgfull sjel, bli frisk og glad, kast av din tunge smerte.
Et barn er født i Davids stad til trøst for hvert et hjerte.
Til barnet vil vi stige inn, og selv bli barn i sjel og sinn.
Halleluja, halleluja, barn Jesus!**

Gledelig julehøytid ønskes til alle hjem fra Kirkevergen

Julesalme

Det lyser i stille grender

av Jakob Sande

1 Det lyser i stille grender
av tindrande ljøs i kveld,
og tusene barnehender
Mot himmelen ljosa held.

2 Og glade med song dei helsar
sin broder i himmelhall,
som kom og vart heimsens Frelsar
som barn i ein vesal stall

3 Der låg han med høy til pute
og gret på si ringe seng,
men englane song der ute
på Betlehems aude eng.

4 Der song dei for første gongen
ved natt over Davids by
den evige himmelsongen,
som alltid er ung og ny.

5 den songen som atter tonar
med jubel kvar julenatt
om barnet, Guds Son, vår sonar,
som døden for evig batt.

Denne teksten var opprinnelig et dikt som Jakob Sande fra Sunnfjord skrev i 1931. Det ble første gang trykt i Jul i Sunnfjord. Teksten tar utgangspunkt i jule-evangeliet. Sande var en forfatter som solidarisererte seg med syke og fattige, og kunne gjerne kritisere både samfunn og kirke. Selv skrev han gjerne om sjømannsliv og bygdeliv på Vestlandet, og etter å ha vært sjømann noen tid, ble han etter hvert lektor i Fredrikstad og Oslo. Det var Lars Søraas d.y. som satte melodi til teksten i 1944. Han var musikk lærer og kordirigent. Jakob Sande har enda en salme i Norsk salmebok, det er nr 138:»Du som låg i natti seine». Den er i kapittelet som handler om pasjonssalmer. Tore

Hagagrendvegen i Reinli. Foto:Tore Samuelsen

Hvorfor er utformingen på julepynten slik den er, og hvilke historier skjuler seg bak dette?

4

Julepynten har en grunnleggende utforming med en bak-enforliggende symbolsk betydning, som ofte stammer fra kristendommen, mens noen ganger fra norrøn åsatro.

Juletreet

Skikken med å pynte juletreet startet i Tyskland rundt 1500-tallet, men kom ikke inn i norske hjem før ca 1820-årene. Det aller første juletreet her i landet stod i Christiania (Oslo) i 1822. Rike familier, storbønder og prester var de første som tok opp denne tradisjonen. Treet ble dekorert med epler, flate kaker og papirblomster og ble det naturlige midtpunktet på julaften. I starten av juletreets tradisjon var det ofte en engel som prydet toppen av treet. I dag er det julestjernen, mens noen foretrekker spir. Selve juletreet symboliserer livets tre i Edens hage og Jesus som det eviggrønne tre.

Juletrefoten

som treet holdes oppe av, er tradisjonelt formet som et kors for å minne oss om korset.

Stjernen

i toppen symboliserer Betlehemsstjernen som førte de tre vise menn til Jesus.

Glitteret skal være strålene fra stjernen.

Pyntingen med **de norske flaggene** kom til som juletrepynt i forbindelse med unions-oppløsningen fra Sverige i 1905.

Lysene

som tennes i de tusen hjem og på juletreet symboliserer Jesus som verdens lys, samtidig som de lyser opp i mørketiden.

Engler

er Guds budbringere. De var de første som fortalte at en frelser var født.

Kulene

er symbolet på vår jordklode og Guds kjærlighet til jorden.

Fuglene

symboliserer Den Hellige Ånd.

Hjertene

er selvfølgelig symbol for kjærlighet. For mange blir det nesten ikke jul uten flettede røde og hvite hjerter.

Lenkene

står for samhold, solidaritet og brorskap mellom oss mennesker.

Klokkene

symboliserer kirkeklokkene.

Kilde: alleminnedager.blogspot

Ensomheten tar ikke ferie.

**GI EN SAMTALE TIL EN
SOM TRENGER DET.**

Send sms **ALLTID3** til **2160** (150,-)

Kontonummer: 7011 05 20067

Fellesrådet takker Kirketjener Ronny Skogstad for god innsats

Ronny Skogstad har jobbet i Hedalen stavkirke i 10 år. 1. desember sluttet han, og gikk over til annen jobb.

Kirketjenerne gjør en viktig jobb i menigheten, de er tilstede hver gang det skjer noe i kirka. Når den glatte trappa er strødd og alt gjort klart til seremoni, ja da er det kirketjeneren som har begynt på jobb en stund før oss andre.

Vi har tatt en samtale med Ronny om årene hans som kirkelig medarbeider:

Det er naturlig å starte med begynnelsen og vi spør: Hvorfor valgte du å søke på kirketjenerjobben den gang? Jeg fikk en henvendelse fra menighetsrådet som oppfordret meg til å søke på stillingen, forteller Ronny og fortsetter: stillingen som kirketjener virket spennende med mange utfordrende arbeidsoppgaver.

Du har jobbet i 10 år - husker du din første arbeidsdag i Hedalen stavkirke? Ja, det var 1. januar 2008. Det var min første dag alene som kirketjener og det var Gudstjeneste. Jeg var naturligvis spent, men hadde på forhånd hatt veldig god opplæring av tidligere kirketjener Hermann Sukke og det gjorde at jeg følte meg tryggere til å ta fatt på denne jobben.

Hva er det fineste med å være kirketjener? Det å tjene kirka, og å møte mennesker i mange situasjoner har gitt meg mye som menneske. Også vil jeg spesielt trekke fram det gode arbeidsmiljøet i staben.

Det kan være mange som lurer - hvordan er en vanlig arbeidsdag for en kirketjener? Det er vedlikehold i og utenfor kirka og på kirkegården som tar mest tid, sier Ronny. Men sommerstid er det jo ekstra mange folk i og rundt kirka. Alle de som skal stelle graver, spente brudepar som skal øve og gjennomføre en viktig seremoni, og ikke minst turister som kommer fra både inn- og utland som kommer for å se den gamle stavkirken. Og nettopp fordi det er en stavkirke blir det også

mer jobb i forhold til riksantikvaren sier han. Og legger til at nettopp riksantikvaren og det tillegget en stavkirke medfører av kontroller og arbeid, gjør dette til en spennende og utfordrende jobb.

Da du startet som kirketjener for 10 år siden, jobbet du som taxisjåfør for Hedalen Taxi og nå går du tilbake til dette yrket – skal vi si at ringen er sluttet? Ja, en kan si det sånn. Jeg har hatt en liten stilling i Hedalen Taxi alle disse åra, men nå blir det altså større stilling og bare dette jeg skal drive med fremover.

Menighetsrådet takket av Ronny i gudstjenesten 11. november med gode ord og spekemat, mens staben holdt sin avskjed med ham på stabsmøtet 15. november, der det også kom takk og gave fra Fellesrådet som arbeidsgiver.

TUSEN TAKK Ronny for god arbeidsinnsats gjennom disse årene og lykke til videre!

Intervju med Knut Erik Digene

Knut Erik starter i jobben som kirketjener/kirkegårdsarbeider ved Hedalen stavkirke 1. desember.

Knut Erik sin søknad kom både som en overraskelse og en glede. Vi tror vi har funnet rett mann til rett plass.

Men hvem er egentlig Knut Erik Digene? Vi tok en samtale med han, og Knut Erik kan fortelle at han er 56 år, gift, har to barn og bor på Digene i Hedalen. Han har vært jord- og skogbruker det meste av livet, men har også 10 år som hjelpemann på et snekkerlag i Hedalen. Knut Erik har også jobbet som miljøarbeider på Fekjær psykiatriske senter siden 1989, det vil han fortsette med ved siden av jobben som kirketjener.

Når vi spør om interesser eller hobbyer svarer han slik: «Jeg liker å se at det gror, både på jorden og i skogen, og synes det er spennende å legge ned rakfisk til eget bruk. Mine hobbyer er bærplukking, potetdyrking, vedproduksjon, fiske og elgjakt med løshund» Ikke småtteri med denne karen her altså.

Knut Erik har ellers også vært aktiv i teater og musikkmiljøet i Hedalen, selv om dette har blitt mindre med årene. Ellers kan vi også røpe at Knut Erik og 4-5 venner avsluttet sin bandvirksomhet for 30 år siden. Det siste de gjorde sammen som «Tælshiv» var å gå i studio, og spille en kassett.

Men nå lurer vi på, med denne «brokete» bakgrunnen, hvorfor valgte du å søke på kirketjenerjobben? Jeg så annonsen på hedalen.no og tenkte at dette kunne være noe for meg. Kirken har tjent folket i Hedalen i snart 30 generasjoner. Og det kunne vært artig å være en medhjelper til denne funksjonen videre, da kirken er et viktig ledd for samholdet i bygda og for det vanlige liv.

Litt vyer om fremtiden må man ha og vi spør: Hvor tenker du at du er om 5 år? Jeg håper at jeg har anledning til å drive med det samme som i dag. Jeg trives og har et godt liv i Hedalen, sammen med familie og sambygdinger.

Da ønsker vi Knut Erik velkommen i staben, vi ser frem til å samarbeide med deg!

Finn veien til Betlehem!

Hjelp gjeterne og vismennene å finne veien til stallen hvor Jesus ble født.

6

Finn 8 navn fra julefortellingen!

Navnene på åtte personer og byer fra julefortellingen er gjemt i rutenettet under. Finner du dem?

O	G	S	K	U	E	M	B	O	K
M	A	P	N	I	K	S	E	B	I
A	B	R	A	H	A	M	T	E	L
R	R	I	S	O	U	Y	L	M	A
I	I	N	A	S	G	R	E	U	M
A	E	G	R	P	U	A	H	T	O
K	L	Ø	E	I	S	V	E	Å	T
T	I	T	T	E	T	I	M	K	O
J	O	S	E	F	U	S	S	U	R
T	R	E	L	I	S	A	B	E	T

Finn 5 feil

Tegning: Emily Fox

Gjeterne fant den nyfødte frelseren i en krybbe, akkurat som engelen hadde sagt. De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet til høyre?

Gi barnebladet
BARNAS til et barn
du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill
abonnement

på sondagsskolen.no
eller **22 08 71 00**

- Pappa, er pærer grønne?
- Ja.
- Er de saftige?
- Ja.
- Har de fire bein og et hode?
- Nei.
- Æsj, da har jeg nok spist en frosk.

Vitser

- I år er nyttårsloftet mitt å spise enda mer godteri.
- Du mener vel enda mindre?
- Nei, det var i fjor. I år vil jeg ha et løfte jeg klarer å holde.

Bagn kyrkje 7. november 2018

Som musikkorpsmedlem og ihuga fan av julekonserter, har jeg ei stund vært alvorlig bekymra. Kirka har vært stengt siden begynnelsen av juni mens det pågår høyst nødvendig restaurering. Vil den bli ferdig innen jul? Får vi arrangere julekonsert der i år?

For å få ro i sinnet tok jeg turen til kirka i dag. Ute så det ikke pent ut. Noe av bordpanelet på sørveggen var revet av, og på bakken lå det en stabel med tømmerstokker og noen metallstenger som sikkert er et stillas. Jeg gikk forsiktig inn i sakristiet; der var det varmt, men tomt. Inne fra kirkerommet hørtes banking. Jeg tok sjansen på å forstyrre, og fant to snekkere i full aktivitet på kirkegolvet: tømmer Ulf Ryen fra Vågå og kokk(!) David Sedlacek fra Lom (eg. Tsjekia) (pga stor konkurranse i kokkeyrket hadde han slått seg på lafting i stedet.) Firmaet "Stokk og Stein" har holdt på i 20 år, både med restaurering og lafting av nytt. Så kirka har nok vært i dyktige hender disse månedene.

De to tømmerne mente at jeg burde ha kommet i forrige uke; da sto det et digert jekkestativ midt på golvet. De har nemlig jekket opp tårnet 20 cm. Det hadde seget pga råtne stokker i høyre hjørnet av korskillet. Både der og andre

stedet er det bytta stokker. Noen bord i himlinga er og skifta ut. Hele golvet i midtskipet er tatt opp. Det er alltid spennende å åpne opp kirkegolv, - finnes det noe småskummelt der? Karene blei skuffa. De fant et kronestykke fra 1989 og en svensk ti-øring. Ingen beinrester? Jo, faktisk, - en speken røyskatt!

Men de fant ut noe annet: de som bygde kirka måtte først hogge vekk noe skog før de kunne begynne å bygge. Det skulle ikke være kjeller under, så de hogg trærne og satte i gang med reisinga av kirka. Så Ulf og David fant fullt av trestubber og lyng og mose under kirkegulvet.

Da jeg var innom i dag, holdt de på å gjøre ferdig golvet. Så står det igjen noe utvendig, men de regner med å være ferdige i løpet av uke 46.

Skjønt ferdig og ferdig: de kommer igjen neste sommer for å skifte ut noen heller på taket, reparere pipa (under tak) pga lekkasje, og å skifte ut noen stokker i hjørnet til høyre for pipa.

Letta kjørte jeg heim. Det blir julekonsert i Bagn kirke i år også.

Bjørg Ingrid

Veståskapellet 50 år – retting

I siste utgava av Sagn og Soge er historikken som Svein Thorsrud framførte på jubileumsdagen tatt inn sammen med tre bilder. Svein leverte ikke noen bilde-tekst. Likevel er det på bildet s. 46 satt inn en tekst som er feil. Ingvar Koppervik, Ottar Sofiebråten, M. Langødegård og Harald Garthus er kalt dugnadsgjeng. De var soknerådsledere i h.h.v. Bagn, Reinli, Leirskogen og Begnadalen, men er ikke med på bildet. Ingvar var fotografen. Han hadde også skrevet teksta på bildet. "Gjengen" på bildet er: Einar Gladhaug?, O.E. Thorsrud, Syver Bang Ødegård, Nils Kollsgård, Erling Bang, Erik Juvkam, Edv. Bergli og Arvid Bergli.

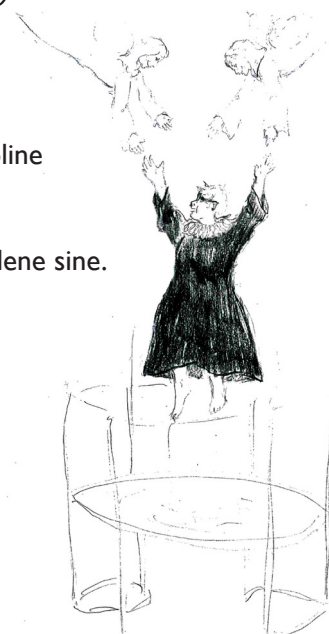
Redaksjonskomiteen beklager feilen.

Bjørg Ingrid's drøm

En av drømmene mine er å se presten på trampoline i fullt ornat.

Som en akrobat gjøre «high five» med englene sine.

Hyggekveld for frivillige medarbeidere

I november var frivillige medarbeidere samlet til hyggelig samtale, etter invitasjon fra Hedalen Menighetsråd. Hedalen menighet driver aktiv virksomhet på mange forskjellige områder, og selv om noen var forhindret, kunne leder, Inger Olea Digene ønske 18 personer vel møtt.

8

Samtalen hadde to hovedtemaer. Selv om gudstjenestebesøket i Hedalen er forholdsvis bra, er det alltid et tema hva som kan gjøres for å motivere og engasjere flere. Det andre temaet var omvisningstjenesten. Antall betalende turister i stavkirka har gått litt ned. Vi drøftet hvordan man kan snu dette og få til bedre inntjening, slik kommunestyret har bedt om.

Gunn Karin Fossholm er rådets representant i Fellesrådet og kunne bla. fortelle om tjukke og kompliserte høringsdokumenter fra sentralt hold, med tanke på ny kirkeordning.

Sist, men ikke minst: Arne G. Perlenstenbakken presenterte lysbilder fra forskjellige begivenheter. Som vanlig, fra hans side, av høy kvalitet. Det samme kan sies om kaffe, plekake og kringle. Eldor

Foto: Gunn Karin Fossholm

SPRÅKPLUKK: JUL

Julehøytiden er den viktigste høytiden i Norge for de fleste. I mørketiden er det nesten sånn at vi trenger noe som kan gjøre denne tiden litt lettere, og da gjør det seg med fest og fellesskap, med mye lys, sang og musikk. I norrøn tid feiret man jol eller joleblot i Norge 12.januar, da var det fest, mye god mat og drikke, og man skålte delvis for de norrøne gudene, delvis for at det kommende år skulle bli et godt år, med bl.a.gode avlinger. Dette var en veldig innarbeidet skikk, og når kong Håkon den gode ville innføre kristendommen til Norge på 900-tallet beholdt man mange av de gamle skikkene, samtidig som man flyttet feiringen til 25.desember, da størstedelen av Europa feiret Jesu fødsel. Så nå fortsatte man med god mat og drikke, men nå skålte man heller for, og dyrket Kvitekrist. Kanskje for å gjøre denne overgangen lettere valgte man å beholde ordet jul, som folk var vant til. Ordet betyr etymologisk «høytid». I andre land hadde man navn som var mer kristne, f.eks. Christmas («Kristusmesse») eller Weinacht («vienatt»). Julen i Norge er veldig inkluderende, og de fleste feirer jul, men legger forskjellige ting inn i det. Kanskje det at ordet jul har denne bakgrunnen, gjør det lettere å feire jul ?

Tore

4 åringene i Begnadalen med sin 4 års bok. Foto: Gerd Elin Damslor

Flueplagen er stor i Leirskogen kirke. Flueene kommer sannsynligvis inn gjennom luftkanaler. Det ligger døde fluer over alt. Flueene dør i hopetall, og selv om Kirketjener Tore går med støvsugeren fredag før gudstjenesten – må han ut med feiekosten igjen på søndagen før messe.

Hellige rom for alminnelige liv – Fagdager 2018

Fagdager for kirkelig tilsatte i Hamar bispedømme arrangeres hvert 3 år.

Det er Hamar bispedømmeråd, Hamar bispekontor og Hamar kirkevergelag som samarbeider om fagdage. Det var Biskop Solveig Fiske som sammen med stiftsdirektør Freddy Knutsen og leder av Hamar kirkevergelag Liv Barbro Veimodet, ønsket 360 ansatte i kirken velkommen.

På disse fagdage er vi samlet fra hele bispedømmet, fra nord og sør, øst og vest. Og alle yrkesgrupper i kirka er representert. Det er jo slik, også i kirka, at vi alle er avhengige av hverandre. Samarbeid og samhandling på tvers av arbeidsgiverlinjer og fagfelt for å nå våre felles mål, er ikke bare ønskelig, men helt nødvendig for å kunne lykkes.

Det var faglige og utfordrende temaer for alle ansatte i kirka som stod på programmet, det var felles foredrag og mindre seminarer, det var kulturelle innslag, gudstjeneste og festmiddag.

«**Hellige rom for alminnelige liv**», bispedømmets nye visjon, - beskriver det store det er å være menneske, å stå i en sammenheng, og det store i å få være tilstede i hverandres liv.

Visjonen var tema for fellesforedragene. **Geirr Lystrup og Siv Limstrand** kåserte rundt visjonen «Hellige rom for alminnelige liv»

Lystrup har sunget og skrevet for store og små siden han var 15-åring. Sist han hadde

et samarbeid med Hamar Bispedømme var med kirkespillet Lysmannen som aktiviserte kor over hele Innlandet.

Limstrand er utdannet teolog fra Universitetet i Oslo, jobber nå i Kirkens Bymisjon i Trondheim. Kirkens Bymisjon driver byens åpne omsorgskirke i samarbeid med menighet og fellesråd, med 170 000 besøkende årlig og ved hjelp av 300 frivillige. Med rom for alle, men med et særlig rom for det mest utsatte livet.

Einar Øverenget er en anerkjent filosof og foredragsholder. Han filosoferte rundt temaet «**Det hellige alminnelige livet**» Øverenget er opptatt av å gjøre filosofien tilgjengelig og har i en årrekke vært husfilosof i Nitimen og God Morgen Norge.

«**Det hellige rommet, rommer alle**»

Vi samlet oss i Hamar Domkirke til kveldsmesse 7. november. Et av seminarvalgene var kor, og de fleste kantorer i bispedømmet samt andre sangglade ansatte hadde meldt seg til dette. De fungerte så som et forsangerkor under hele messa og løftet gudstjenesten voldsomt.

Til vanlig er vi på jobb for å YTE, ofte i små staber og ulike arbeidsmiljøer - eller kanskje helt alene. Disse dagene kostet vi på oss å NYTE. Vi nøt dagene, nøt øyeblikket og nøt det å være frakoblet alle daglige oppgaver. Vi fikk pratet med kollegaer fra andre deler av bispedømmet og fikk faglig påfyll og inspirasjon.

Foto: Kai Ove Berg.

Bildefremvisning på Leirskogen Kyrkjestugu

Å ha fotografering som ein kjær hobby, kan gje mykje til oss andre.

Ein torsdagkveld i slutten av oktober var det bildeframsynning i Kyrkjestugu på Leirskogen. Tore prest hadde hatt mange gå turer med foto apparatet sitt i nærmiljøet i forskjellige årstider,

når han er Leirskoging ca anna kvar veke. Men for å komme til, Tinton, Etna st, Høgberggunelen og Tonåsen trur eg han har brukt bil.

Dei 19 frammøte kosa seg stort av å sjå praktfull natur og fint kulturlandskap med hus, aktivitet, folk og dyr. At han Tore er en god fotograf med sans for detalj og unikheiter er utvilsomt.

Han tok oss også med til lyskapellet på Beitostølen, der han fortalte om symbolikken i glasmaleriene og byggestil, han kjente godt til dette fordi han var med i byggekomiteen på 90 tallet mens han var prest i Øystre Slidre. Han fortalte også at leidinga der ville ha ei

kyrkje fordi det hørde med i folks kvardag og liv.

Soknerådet hadde stelt i stand god mat og kaffe/te, slik at det vart ein god og avslappa kveld, der det sosiale var i sentrum. Vi som var der vil rette ein stor takk til Tore og Soknerådet for det dei hadde ordna til.

Mikael Sørbøen

Vi blar i arkivet v/Björg Ingrid

O jul med din glede, 1968

Ja, det lakker mot jul, da vi alle, store og små, skal synge om julens glede. Hva er så dette for deg? Er det fest, god mat, dans og flørt, eller er det Jesus som er din glede? Barnet som kom til vår jord julenatt, da englene sang om den store glede som gjaldt alle mennesker på vår jord, de som ville ta imot Jesus, den store julegaven fra vår Gud.

Har du tatt imot Jesus som din personlige julegave fra Gud, ikke bare som en julegjest, men som din Frelser? Det var mange år Jesus bare var en julegjest hos meg, en jeg kunne synge vakre sanger om, en som jeg også kunne be til i et knipetak, men ikke hadde tatt imot som min Frelser fra synd og dom. Hvor lite vi mennesker forstår av det so hører Gud til. Vi vet ikke at livet uten Gud er meningsløst, før Jesus ved sin gode hellige Ånd får stanset oss, og vi får nåde til å overgi vårt liv til ham. Da begynner et liv med mening for tid og evighet. Da får vi lyst til Guds ord og bønn, og så kan vi få lov til å fortelle andre om vår Frelser og be om at de må finne og ta imot den store herlige julegave Gud har gitt oss som vår personlige Frelser og være med å sende det glade budskap ut til all verden.

En Frelser er oss født i dag, ære være Gud i det høye!
God jul! Senna Smeby

Ein nyttårskveld i gamle dagar, 1998

Det er nyttårskvelden og bitande kaldt. På vegen i Begnadalen er det folksamt. Den eine skyssen kjem etter den andre, med ringlende dombjøller og blankpussa hestar. Men det er og mange som kjem gåande. Alle set kursen mot Begnadalskyrkja. Gamle og unge kjem seg ut av sleaffell og pledd. Hestane blir sette inn på den iskalde kyrkjestallen, med pledd på ryggen, ein fordott og havre. Folket strøymmer inn i kyrkja.

Nokon av storgardane har sin eigen kyrkjebenk. Elles er det fullt overalt, både nede i kyrkja og oppe på galleriet. På golvet og bak orgelet sit ungar og ungdom. Aldri er det slik stemning og alvor i kyrkja som denne kvelden. Det er ein lengt for mange å kunna få leggje frå seg gamleåret i Guds hus. Kanskje har dei eit årsoppgjør med Vår Herre?

For mange er dette den einaste messa dei er på gjennom heile året. Alle kjenner høgtid og glede når dei får sett seg. To store vedomnar som er fyra opp frå tidleg om morgonen, står glovarme. Femti stearinlys i lyskrone og lampettar gjer det lunt og stemningsfullt.

I tårnet kjem dei store klokkene i sving. Det knakar i treverket. Det er som om tårnet rører på seg i takt med den sterke klokkeklangen. Lufta dirra. Lysa blafrar. Organisten og belgtrøaren er på plass. Snart tonar dei gamle, gode salmene ut i rommet: "Til ende året haster, men Gud, har jeg det brukt? Har jeg forsaket laster og altet nådens tuktt?" Så held det fram med skriftlesing, bøn og sang, og ei alvorsfylt og lang preike, til ettertanke, men og til hjelp og trøyst i livsstriden.

Mange har opplevd både sorg og glede i året som gjekk, men Gud hjalp dei gjennom alt.

Messa går mot slutten. Klokkaren les utgangsbøna. Medan postludiet vert spela, går alle ut i kulda og mørket.

Hestane er glade over å bli tekne ut av den kalde stallen. Medan folk pakkar seg inn i pelsar og pledd, skrapar dei med beina, ivrige etter å koma i veg. Dei lengtar heimatt til stallen. Endeleg ber det i veg. Dombjøllene lagar eit fint orkester, som kverv bort meir og meir.

Snart er det berre gåande folk att etter vegen. Mange har lang veg heim, men ingen klagar. Nyttårsmessa måtte dei ha med seg. Kanskje kom dei for å takka for gamleåret og leggja det nye året i Guds hand?

Det er stort å tenkja på at mest heile bygda var i kyrkja nyttårskvel-den. Det var ein fin tradisjon som vi burde ha teke meir vare på.

"Far vel, du gode, gamle år.
Vår takk du no må taka.
No gløymt er alle hjertesår
i dine mange dagar.
Til no Vår Herre hjelpt oss har,
Kva godt vi fekk kun nåde var.
Vi ikkje det fortente."

(fortalt av Sigrid Dokken til K.S.)

Litt hjernetrim v/Eldor

Svaret på juleoppgåva vår dette året er namnet på eit land i Europa.

Nøkkelorda som fører fram til rett svar, har det til felles at dei begynner og sluttar på same bokstav. (Døme: Yrke = kokk) Noter første bokstaven i orda du finn fram til, etter kvarandre, og du har forhåpentlegvis løysinga.

Eit lite hint: Kvinna i oppgåve nr. 5 budde i byen som er svaret på oppgåve nr. 6.

Her er oppgåvene:

1. Finsk komponist
2. Trufast, påliteleg
3. Treblåserinstrument
4. Vulkan
5. Kvinnelig sivilstand
6. By i Galilea
7. Innskrift på kross (forkorting)
8. Hovudstad i et middelhavsland

Send løysing til kyrkjekontoret som brev, e-post eller sms. Adresser finn du på side 2 i dette bladet. Premie til ein eller fleire som sender inn riktig svar innen 15. februar.

God jul, og lykke til!

JULETREFEST

Gammeldags juletreffest på Søre Lokalet,
Hedalen, 5. dag jul kl. 17.00.

Mye gang rundt juletreet,
julefortelling, bevertning.

Inngangspenger for voksne,
gratis for barna.

Trekning av gevinst på
inngangsbilletten.

ALLE ER HJERTELIG VELKOMMEN!

Arr.: Bautahaugens Venner og
Hedalen menighetsråd.

Merkedager i livet

LEIRSKOGEN

Gravferdshandlingar:
13.11.18 Knut Arne Granli
20.11.18 Nils Brager

REINLI

Døpte:
14.10.18 Adriana Hansen Thorsrud
18.11.18 Sebastian Rosenlund Thorsrud

Gravferdshandlingar:
19.10.18 Else Marie Bergene
26.10.18 Liv Inger Kleven
30.10.18 Astrid Fremgård

BEGNADALEN

Gravferdshandling:
28.09.18 Per Erik Bergh

HEDALEN

Døpte:
21.10.18 Fanny Odde Vestrom
21.10.18 Filip Odde Vestrom
11.11.18 Simen Perlestenbakken Kana

Gravferdshandling:
23.11.18 Ingebjørg Engen

Tina Thorsrud og Ola Haug giftet seg i Bagn kyrkje 2. juni 2018.

Vi oppfordrer leserne til
å bidra med stoff eller tips
om aktuelle saker.

Frist for innlevering er 7. mars.

Nyttårskonsert i Begnadalen kirke

I år som i fjor blir det nyttårskonsert
med andakt i Begnadalen kirke,
31. desember klokken 16.00.

I år er konserten ved
Marilyn Almeida, sopran
og Osvald Fossholm, baryton.
Anders Løberg spiller orgel og piano,
og Signe Kvåle holder andakt.

Det blir et variert og flott program
med meget publikumsvennlig musikk.

Konserten har ingen aldersgrense,
og alle er velkommen til et flott avbrekk
før det nye året braker løs.

Konserten er gratis, men kvalitet koster,
så vi tar gjerne imot en frivillig kollekt
ved konsertens slutt.

Velkommen!

Elizabeth Jan Dixon og Laurence David Riches giftet seg i Hedalen stavkirke
1. september 2018.

Velkommen til kyrkje

16. desember, 3. søndag i adventstiden

Joh 5, 31-36 Gjerningene vitner om meg
Leirskogen kyrkje kl. 16.00: Lysmesse. Carl Philip Weisser. Takkoffer til Fredagsklubben. Gløgg og peparkaker i Kyrkjestugu etter messa.

18. desember – Skolegudstjenester

Begnadalen kirke kl. 08.00. Signe Kvåle.

Bagn kyrkje kl. 10.00: Barneskolen. Signe Kvåle.

Hedalen stavkirke kl. 13.00. Signe Kvåle.

19. desember – Skolegudsteneste

Bagn kyrkje kl. 12.00: SAUS. Signe Kvåle.

23. desember, 4. søndag i adventstiden

Matt 1, 18-25 Budskapet til Josef
Sør-Aurdalshimmen kl. 11.00: Juleandakt.
Signe Kvåle og Anders Løberg.

24. desember, Julaften

Luk 2, 1-20 Jesus blir født
Reinli kapell kl. 13.00: Julaftensgudsteneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Reinli kyrkjelyd.

Bagn kyrkje kl. 14.30: Julaftensgudsteneste.

Ole Magnus Vatn Weisser.
Takkoffer til Kirkens nødhjelp.

Leirskogen kyrkje kl. 16.00: Julaftensgudsteneste.
Ole Magnus Vatn Weisser. Takkoffer til Frelsesarmeen.

Begnadalen kirke kl. 14.30: Julaftensgudstjeneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Begnadalen menighet.

Hedalen stavkirke kl. 16.00: Julaftensgudstjeneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Stabburshella.

25. desember, Juledag

Joh 1, 1-14 Ordet ble menneske
Bagn kyrkje kl. 12.00: Julehøgmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Frelsesarmeen, Fagernes.

31. desember, Nyttårsaften

Matt 11, 25-30 Jeg vil gi dere hvile
Begnadalen kirke kl. 16.00: Nyttårskonserter med andakt. Signe Kvåle, Anders Løberg.
Marilyn Almeida, Osvald Fossholm. Takkoffer til Kirkemusikalsk virksomhet.

1. januar, Nyttårsdag/Jesu navnedag

Matt 18, 19-20 Samlet i mitt navn
Hedalen stavkirke kl. 12.00: Nyttårshøymesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Kirkens SOS.

6. januar, Kristi åpenbaringsdag

Joh 12, 42-47 Som lys er jeg kommet til verden
Ingen gudstjenester i Sør-Aurdal

13. januar, 2. søndag i åpenbaringstiden

Joh 1, 29-34 Guds lam bærer verdens synd
Bagn kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Det norske Bibelselskap.

Hedalen stavkirke kl. 18.00: Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Det norske Bibelselskap.

20. januar, 3. søndag i åpenbaringstiden

Joh 1, 15-18 Han har vist oss hvem Gud er
Begnadalen kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Sjømannskirken.

Leirskogen kyrkje kl. 18.00: Kveldsmesse.
Tore Samuelsen.

27. januar, 4. søndag i åpenbaringstiden

Luk 13, 10-17 Jesus helbreder en kvinne
Reinli kapell kl. 11.00: Gudsteneste. Tore Samuelsen. Takkoffer til renovering av Bagn kyrkje.

3. februar, 5. søndag i åpenbaringstiden

Joh 5, 1-15 Den syke ved Betesda
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Signe Kvåle. Takkoffer til Konfirmantleir.

Bagn kyrkje kl. 18.00: Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Bagn Sokneråd.

10. februar, 6. søndag i åpenbaringstiden

Mark 13, 21-27 Når Menneskesønnen kommer
Ingen gudstjenester i Sør-Aurdal. Konfirmantleir på Lillehammer.

17. februar, Såmannssøndag

Matt 13, 24-30 Ugreset i hveten
Bagn kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Modum Bad.

24. februar, Kristi forklarelsesdag

Luk 9, 28-36 Disiplene får se Jesu herlighet
Reinli kapell kl. 11.00: Gudsteneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Veståskapellet.

Begnadalen kirke kl. 18.00: Kveldsmesse.
Signe Kvåle. Takkoffer til Normisjonen Nepal.

3. mars, Fastelavnssøndag

Luk 18, 31-34 Se vi går opp til Jerusalem
Leirskogen kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste.
Tore Samuelsen.

10. mars, 1. søndag i fastetiden

Matt 26, 36-45 I Getsemane
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Misjonsprosjektet i Nepal. Årsmøte etter gudstjenesten.

Bagn kyrkje kl. 18.00: Kveldsmesse. Signe Kvåle.
Takkoffer til Konfirmantarbeidet i Bagn sokn.

17. mars, 2. søndag i fastetiden

Luk 13, 22-30 Den trange dør
Begnadalen kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Begnadalen menighet. Årsmøte etter gudstjenesten.

24. mars, Maria budskapsdag

Luk 1, 39-45 Maria og Elisabeth
Bagn kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Det norske Bibelselskap.
Årsmøte etter gudstjenesten.

Hedalen stavkirke kl. 18.00: Kveldsmesse.
Signe Kvåle. Takkoffer til Søndagsskolen.

31. mars, 3. søndag i fastetiden

Luk 22, 28-34 Jeg ba for deg
Reinli kapell kl. 11.00: Gudsteneste. Tore Samuelsen. Takkoffer til Bagn og Reinli Sanitetsforening.

7. april, 4. søndag i fastetiden

Joh 6, 24-36 Jeg er livets brød
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Salto.

Bagn kyrkje kl. 18.00: Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Barne- og ungdomsarbeidet i Bagn sokn.

14. april, Palmesøndag

Joh 12, 1-13 Salving og inntog
Soltun, Begnadalen kl. 11.00: Gudstjeneste.
Tore Samuelsen. Takkoffer til Soltun.

Det tas forbehold om at gudstjenestelisten kan endres. Følg med i avisa Valdres og nettsidene i kommunen.

MENIGHETSBLAD FOR SØR-AURDAL

Utgjevar:
Sør-Aurdal kyrkjelege fellelråd

Redaksjon:
Signe Elisabeth Kvåle
Liv Barbro Veimodet
Toril Grønhaug

Bagn: Bjørg Ingrid Brenno
Leirskogen: Mikael Sørbøen
Reinli: Rune Larheim
Begnadalen: Rune Stenslette
Hedalen: Eldor Bråthen

Menighetsbladets kontonummer:
2320 17 79723

VIPPS: 114107

Trykk: Land Trykkeri AS

Førjulskonserter

Bagn kirke
onsdag 19. desember
kl. 19.30

Bagn/Begnadalen
musikkorps
Sør-Aurdalkoret/Ves-
tre Slidre sanglag
Signe Kvåle

Begnadalen kirke
torsdag 20. desember
kl. 19.30

Bagn/Begnadalen
musikkorps
Hedalen sangkor
Signe Kvåle

Hedalen stavkirke
lørdag 22. desember
kl. 17.00

Hedalen musikkorps
Hedalen sangkor
Signe Kvåle
Anders Løberg